

VÝVOJ, SÚČASNÝ STAV A PERSPEKTÍVY SLOVENSKEJ GEOGRAFIE V 21. STOROČÍ

(Závery z teoreticko-metodologického seminára,
konaného v Prešove dňa 5. septembra 2005)

Referáty a diskusné príspevky, ktoré zazneli v priebehu seminára sa týkali reflexie geografie ako vedy v kontexte jej súčasného stavu a vývoja na Slovensku. Druhou oblasťou, ktorej sa referáty venovali bola didaktika geografie. Z ich obsahu vyplynuli nasledovné závery a odporúčania pre orgány Slovenskej geografickej spoločnosti (SGS), geografické pracoviská na vysokých školách a Slovenskej akadémie vied, ako aj ostatné inštitúcie a orgány v rezorte školstva. Závery spracovala pracovná skupina pod vedením predsedu Slovenskej geografickej spoločnosti pri SAV prof. RNDr. Jozefa Mládeka, DrSc.:

1. Potvrďovať udržanie jednoty geografie v kontexte integrácie fyzickej a humánnej geografie prostredníctvom výskumných projektov (VEGA, KEGA, APVT a i.).
2. Presadzovať holistický prístup na báze efektívnej kooperácie scientistických (nomotetických) a antiscientistických (idiografických) spôsobov tvorby geografických poznatkov, fyzických a humánných geografov – platforma „novej“ regionálnej geografie.
3. Klásť dôraz na epistemologické potvrdenie pozície geografie prostredníctvom metodických postupov, uplatňovaním nástrojov DPZ a GIS.
4. Preferovať tímové riešenie domácich a zahraničných výskumných projektov, využívajúc vytvorenú sieť geografických pracovísk (SAV a VŠ) a pracovísk iných vedných disciplín.
5. Klásť dôraz na koncipovanie vedeckovýskumných tém, naviazaných na problémy spoločenskej praxe.
6. Zriadiť stále komunikačné fórum geografickej obce prostredníctvom webových stránok (napr. na webovej stránke SGS).
7. Vytvoriť priestor pre diskusiu vedúcich geografických pracovísk o ich vedeckovýskumnom zameraní a prípadnej špecializácii (Slovenská geografická rada).
8. Na najbližšom Kongrese SGS iniciovať sekcii, venovanú aktuálnym problémom didaktiky geografie a tvorbe učebných pomôcok pre základné a stredné školy.
9. Aktivovať činnosť Sekcie teoretickej geografie pri SGS, a v rámci jej činnosti pripraviť diskusiu orientovanú na kreovanie spoločného názoru na zaradenie geografie v rámci sústavy študijných odborov a inštitucionálneho zaradenia v rámci systému vysokých škôl.
10. Zintenzívniť úsilie o popularizáciu geografie a výsledkov jej výskumu v médiách.
11. Vytvoriť fórum pre diskusiu o študijných programoch geografie na vysokých školách.

12. Usilovať sa o prijatie spoločného stanoviska geografickej obce k projektu „Kurikulárna transformácia všeobecnovzdelávacej zložky stredoškolského vzdelávania v procese prípravy mládeže pre požiadavky trhu práce“, resp. sformulovať prierezové témy s geografickým obsahom, ktoré by boli súčasťou tohto projektu.
13. Dosiahnuť optimálnu proporcionalitu základného a aplikovaného geografického výskumu v záujme zlepšenia postavenia geografie v spoločnosti.